

ΚΡΙΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΤΟΥ Κ. ΒΑΣΙΛΗ ΡΩΤΑ

ΘΕΑΤΡΟ «ΚΥΒΕΛΗΣ». — ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΑΝΝΑ ΚΑΛΟΥΤΑ, ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΟΥΤΑ, ΚΥΡ. ΜΑΥΡΕΑΣ, ΜΙΜΗΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ, ΜΑΝ. ΦΙΛΙΠΠΙΔΗΣ, ΟΡ. ΜΑΚΡΗΣ. — ΧΡ. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ : «ΑΣΣΟΙ ΚΑΠΑΚΙ» ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΕ ΔΥΟ ΠΡΑΞΕΙΣ.

Για την επιθεώρηση, σάν θεατρικό είδος, έχουμε τή γνώμη πώς είναι σοβαρότερη από τὸ σοβαρό λεγόμενο δραματικό θέατρο, τὸ θέατρο «πρόζας», ὅπως τὸ λένε οἱ δημοσιογράφοι. Κι' αὐτὸ γιὰ δύο σοβαροὺς λόγους: Πρῶτα γιὰτὴν ἠ ἐπιθεώρηση βρίσκεται σὲ ἀμεση ἐπαφή μὲ τὸ λαὸ καὶ ἀντλεῖ τίς ἐμπνεύσεις τῆς ἀπὸ τὴν καθημερινὴ ζωῆ. Δεύτερα γιὰτὴν ἔχει μουσικὴ καὶ χορὰ, στοιχεῖα οὐσιαστικὰ γιὰ τὴ σύνθεση τοῦ θεατρικοῦ ἔργου. Ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἔχει ἠ ἐπιθεώρηση, εἶναι ἠ δραματικὴ ἐνότητα κι' ἠ ποιητικὴ ἀνωτερότητα. Σ' αὐτὸ δὲ φταίει τὸ εἶδος, παρὰ οἱ ποιητὲς κι' οἱ καλλιτέχνες ποὺ καταγίνονται ὡς τώρα μ' αὐτὴ. Καὶ περισσότερο οἱ θεατρικοὶ ἐπιχειρηματίες ποὺ βρῆκανε μὲ τὴν ἐπιθεώρηση ἐύκολον τρόπον κερδοσκοπίας, χωρὶς καθόλου νὰ νιάζονται γιὰ τὴν ποιότητα τῆς τέχνης ποὺ προσφέρουνε στὸ λαὸ. Ἔτσι ἠ ἐπιθεώρηση ἀντὶ νὰ καλυτερεύει ὀλοένα, ἀντίθετα ξεπέφτει. Τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ἔλειψε κι' ἕνα σημαντικό στοιχεῖο ποὺ τὴν τροφοδοτοῦσε: ἠ σάτυρα. Κι' εἶδαμε τὴν ὀπερέττα νὰ ξαναπαρουσιάζεται μὲ τάση νὰ ἐπιβληθεῖ. Ἡ ἐπιθεώρηση ὀφείλει νὰ ἐξετάσει σοβαρὰ τὴν κατὰστασὴ τῆς, νὰ ἐκτιμῆσει καλὰ τὰ γερὰ στοιχεῖα ποὺ ἔχει καὶ, ἀπορρίχνοντας τὴν προχειρότητα, τὴ σαπίλα καὶ τὰ πικάντικα μπαχαρικά, νὰ βαλθεῖ νὰ ἀνέβει καὶ νὰ σταθεῖ σὲ ψηλότερο καλλιτεχνικὸ ἐπίπεδο. Κι' αὐτὸ δὲ θὰ γίνῃ μὲ φανταχτερὰ

σκηνικὰ καὶ γαργαλιστικὰ ἀστεῖα, παρὰ μὲ τὴν καλλιτεχνικὴ προσπάθεια, δηλαδὴ μὲ τὸν κόπο καὶ τὴν καλὴ θέληση τῶν ποιητῶν, μουσουργῶν, ἠθοποιῶν καὶ ὄλων τῶν συντελεστῶν.

Ἡ συνεργασία τῶν «Ἄσων» στὸ θέατρο «Κυβέλης» θὰ μπορούσε νὰ πετύχει κάποιαν πρόοδο πρὸς αὐτὸν τὸ σκοπὸ. Ὑπάρχουνε ἐδῶ καλλιτέχνες πολὺ δυνατοὶ στὴν τεχνικὴ τῆς κομεντιαντελάρτε, τεχνικὴ ποὺ ἀποτελεῖ τὴ βάση τῆς ὑποκριτικῆς τέχνης, ἠ μόνη ποὺ ταιριάζει σὲ ἀνοιχτὸ θέατρο μὲ πολὺ ἀκροατήριον. Ἡ Ἄννα Καλουτᾶ καὶ ὁ Κυρ. Μαυρέας, αὐτοδίδαχοι ἀλλὰ ταλαντοῦχοι κι' ἐφευρετικοί, ἔχουνε φτάσει τὴν τεχνικὴ-τους σὲ ἀνώτερον βαθμὸ ἐκφραστικῆς δυνάμης καὶ χάρης. Τὰ σώματά-τους, οἱ φωνές-τους, τὰ σκῆματα καὶ τὰ σκέρτσα-τους πάλλονται καὶ ρυθμίζονται ἔτσι ποὺ συνθέτουνε ζωηρὲς, καθολικὲς ἀρμονίες. Ὁ Ὀρ. Μακρῆς, ὁ Μιμ. Κοκκίνης, ὁ Μαν. Φιλιππίδης κατάφεραν νὰ ὀλοκλη-

ρώνουε πλαστικά τέλειους, καθαρούς τύπους. Οί ποιητές, όπως λ. χ. ό συγγραφέας τής νέας αὐτῆς ἐπιθεώρησης «Ἄσσοι καπάκι» κ. Χρ. Γιαννακόπουλος, δείχνουε κι' ἐξυπνάδα καί παρατηρητικότητα καί συνθετικές ἱκανότητες σπουδαίες. Ἐντούτοις ὅλοι αὐτοί οἱ παράγοντες συνεργάζονται πρόχειρα, φτηνά, όπως όπως. Τό ἴδιο κι' ό μουσουργός ό κ. Μ. Θεοφανίδης. Τό ἴδιο κι' ό χορογράφος κ. Γιάννης Φλερύ. Σκηνές μπαλώματα, μουσική ἀπλοϊκιά, χοροὶ ἀυθαίρετοι, ξεκρέμαστοι, κάθε δημιουργία παρουσιάζεται ἀπειθάρχητη κι' ἐπιδειχτική, πώς νά φαντάζει αὐτή καί νά σκεπάσει τίς ἄλλες. Κι' εἶνε τόση ἡ πρεμούρα πρὸς αὐτόν τό σκοπό πού δέ δίνεται καλά-καλά οὔτε καν ἡ εὐκαιρία στοὺς καλλιτέχνες νά δείξουε ὅλες-τους τίς ἱκανότητες. Χαλοῦνε δηλαδή μόνοι-τους τῆ δουλειά-τους. Κι' εἶνε κρίμα.

Τό θέατρο γεμάτο. Κάργα ὡς τὰ μπόυνια μέ κόσμο τό περισσότερο νέον, πού σαλεύει καί θορυβεῖ μ' ἐ-

κείνη τὴν εὐχάριστη, συγκινητικὴ ζωηρότητα τοῦ ἀληθινοῦ θεατρικοῦ κοινοῦ. Τό κοινὸ αὐτό δέ ζητάει νά διασκεδάσει, όπως πολλοὶ νομίζουε. Ζητάει τροφή πνευματικὴ, λαχταράει μέσ στοῦ θέατρο, σάν μωρό στὴν ἀγκαλιά τῆς μάνας-του, νά βυζάζει ἀπὸ τὸ στήθος τῆς σκηνῆς ἀληθινὰ καί σπουδαῖα μυνήματα γιὰ τὴ ζωὴ-του.

Πόσο καλά τό νιώθουε αὐτό οἱ καλλιτέχνες, φαίνεται ἀπὸ τὴ συγκίνηση πού πιάνει τοὺς ἴδιους τίς στιγμές πού βρίσκονται σ' ἐπαφή μέ τό κοινό-τους. Γιατί λοιπὸν δέ μπορεῖ νά τοὺς ὑποτάξει τό πνεῦμα τῆς συνεργασίας καί νά τοὺς προσαρμόσει σέ μιάν ἀληθινὰ καλλιτεχνικὴ σύνθεση; Ὁ ἀτομισμὸς τοῦ καθενοῦ δέν ἀφίνει. Ἐτσι ξεπέφτει, ἀντὶ νά καλυτερέψει, τό εἶδος, βλάφτεται τό θέατρο, δηλαδή ἡ κοινὴ ὑπόθεση, βλάφτεται τό κοινὸ καί στοῦ τέλος βλάφτονται κι' οἱ ἴδιοι. Τί κάνουε; Σπρώχνουε τὸν καιρό. Ναι, ἀλλά ὁ καιρὸς διαβαίνει, μᾶς ξεφεύγει καί μᾶς ἀφίνει πίσω. Ἐνῶ λίγο ἂν σφιχτοῦμε, μπορεῖ νά τονέ ξεπεράσουε, κι' ἂν δέν τονέ ξεπεράσουε, τουλάχιστον θά πᾶμε μαζί.

Β. ΡΩΤΑΣ